

Міністерство освіти і науки України
НАЦІОНАЛЬНИЙ ГІРНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Фінансово-економічний факультет
Кафедра економічного аналізу та фінансів

**ДИСЦИПЛІНА ФІНАНСИ.
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА З ВИКОНАННЯ
РЕФЕРАТУ**

для студентів освітньо-професійної програми підготовки
бакалаврів галузі знань 0305 «Економіка і підприємництво»
заочної форми навчання

Дніпропетровськ
НГУ
2012

Фінанси. Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів з виконання реферату для студентів освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 0305 «Економіка і підприємництво» заочної форми навчання / І.Ю. Герасимова. – Д.: НГУ, 2012. – 17 с.

Затверджено методичною комісією з напрямку підготовки "Фінанси та кредит" (протокол № ____ від _____) за поданням кафедри економічного аналізу та фінансів (протокол № ____ від _____).

Рекомендовано до видання Навчально-методичним управлінням ВНЗ «НГУ».

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	4
1.1. Вступ.....	4
1.2. Мета та завдання контрольної роботи	4
1.3. Організація виконання контрольної роботи	5
1.4. Структура контрольної роботи (реферату) та вимоги до складових ..	6
2. ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ.....	9
3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕФЕРАТУ	11
4. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	13
ДОДАТОК А	15
ДОДАТОК Б.....	16

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Вступ

По дисципліні «Фінанси» реферат виконується, як самостійне наукове дослідження за результатами критичного огляду відповідних джерел наукової інформації (наукової праці, монографій, статей). Реферат виконується на підставі творчого осмислення декількох першоджерел і зіставлення різних точок зору з питання, що досліджується.

Студент повинен показати наявність теоретичних знань по одному з комплексних питань даної дисципліни, виявити уміння працювати з літературою, обробляти статистичну і аналітичну інформацію періодичних видань, що розглядають питання фінансово-кредитної політики держави, стан фінансової системи країни, окремих елементів фінансової системи.

Результатом виконання реферату є об'єктивна оцінка проблеми і шляхів її рішення.

У процесі роботи над рефератом можна виділити чотири етапи:

1. Вступний – вибір теми, складання списку літератури для опрацювання, початок її вивчення, розробка плану і написання вступу.
2. Основний – детальне опрацювання літератури, робота над змістом і висновками реферату.
3. Прикінцевий – оформлення реферату, самокритична оцінка його змісту і виправлення виявлених недоліків.
4. Захист реферату.

1.2. Мета та завдання контрольної роботи

Метою контрольної роботи є закріплення, поглиблення та узагальнення знань, одержаних студентами за час вивчення дисципліни «Фінанси», їх застосування для визначення й практичного обґрунтування перспектив розвитку фінансової системи України та її елементів,

удосконалення механізму її ефективного функціонування на основі ретельного аналізу законодавчих актів, динаміки розвитку відповідних показників, існуючих підходів до розробки шляхів розвитку окремих елементів фінансової системи (підприємств та організацій, фінансових посередників, державних фінансів) а також фінансових взаємовідносин між ними.

Завдання на підготовку реферату являє собою аналіз і узагальнення джерел інформації щодо обраної теми, зіставлення поглядів на проблему різних авторів, визначення та аргументацію власної позиції.

У процесі виконання реферату студент набуває таких навичок, як:

- вивчення основної навчальної літератури за темою;
- вибір та вивчення додаткової літератури за темою;
- складання плану контрольної роботи;
- послідовне викладення своїх думок;
- проведення критичного аналізу за темою;
- написання тексту та оформлення роботи.

1.3. Організація виконання контрольної роботи

Кожен студент отримує у викладача свій варіант контрольної роботи. Номер варіанта відповідає порядковому номеру студента в журналі викладача, який видає завдання.

Контрольна робота має бути надрукована на одній сторінці білого паперу формату А4 через 1,5 міжрядкові інтервала, шрифт – Times New Roman № 14.

Текст контрольної роботи розміщується на аркуші з дотриманням таких розмірів поля: зверху, знизу, зліва – не менше 20 мм, справа – не менше 10 мм.

Мова контрольної роботи – державна або російська, стиль – науковий, чіткий, без орфографічних і синтаксичних помилок,

послідовність – логічна.

Загальний обсяг контрольної роботи – 15-20 сторінок.

У ході виконання контрольної роботи студент повинен проявити глибоке засвоєння теоретичних основ і проблемних аспектів курсу, повністю розкрити питання, що пов'язані з темою. Для студентів, у яких виникають труднощі при складанні плану роботи або підборі додаткової літератури, викладач проводить індивідуальні консультації.

Якщо студентом не виконані зазначені вимоги, або не була розкрита суть теми, то робота не зараховується й повертається на доопрацювання.

Контрольна робота здається на кафедру економічного аналізу та фінансів у встановлений деканатом строк (за два тижні до початку сесії).

1.4. Структура контрольної роботи (реферату) та вимоги до складових

Структура реферату

Вступна частина:

- титульний аркуш;
- зміст;
- вступ.

Основна частина:

- розділи реферату;
- висновки;
- перелік посилань.

Додатки (при наявності)

Титульний аркуш виконується відповідно до зразка, що поданий у додатку.

Зміст розташовують з нової сторінки. До змісту включають: вступ, послідовно перелічені назви всіх розділів та підрозділів, перелік посилань, додатки тощо і номери сторінок, які містять початок матеріалу.

Треба уникати такого недоліку, коли назва розділу (пункту) плану повторює назву теми (частина не дорівнює цілому).

Вступ обсягом 1-2 сторінки розташовують з нової сторінки. Вступ повинен містити обґрунтування практичної і теоретичної актуальності проблеми, призначеної для вивчення. У вступі обґрунтовують актуальність обраної теми, оцінюють стан дослідження наукової проблеми, формулюють мету і визначають завдання реферату, дають короткий загальний огляд наявної літератури і використаних джерел.

Основні розділи.

Зміст реферату має відповідати його темі, меті і завданням. Послідовно розкривайте всі передбачені планом питання, обґрунтуйте, пояснюйте основні положення, підкріплюйте їх конкретними прикладами і фактами. Доцільно включати до реферату схеми й таблиці, якщо вони допомагають розкрити основний зміст проблеми та скорочують обсяг реферату.

Розділи реферату повинні бути об'єднані загальною метою, органічно пов'язані між собою. Основна вимога до тексту – структурованість, лаконізм і логічна послідовність викладу матеріалу, ясність та чіткість мови, відсутність складних зворотів і граматичних помилок.

До того ж необхідно дотримуватися таких загальних правил:

- у наукових текстах не рекомендується вести мову від першої особи однини (судження краще висловлювати в безособовій формі);
- при згадуванні в тексті прізвища обов'язково перед ним ставити ініціали;
- кожний розділ (пункт) починати з нової сторінки;
- при викладі різних поглядів і наукових положень, цитат, витягів з літератури, необхідно покликатися на використане джерело.

Висновки – самостійна частина реферату, в якій не слід просто переказувати зміст роботи. У них потрібно висвітлити такі аспекти:

- оцінити ступінь досягнення мети і виконання завдань роботи;

- перерахувати і стисло охарактеризувати відомі наукові підходи досліджених проблеми, а також виділення нових аспектів, дискусійних питань, що підлягають подальшому вивченню;
- визначити, що є цінним у реферованих роботах, що вимагає додаткового аналізу й уточнення, а що викликає сумніви.

Обсяг висновків – 1-2 сторінки.

Перелік посилань. Подається перелік джерел інформації, що необхідні для виконання реферату. Література, яку можна використовувати при підготовці до контрольної роботи, наведена в робочій програмі курсу. Враховуючи, що економічне життя сьогодні досить динамічне, студентам рекомендується добирати додаткову літературу самостійно. Особливо це стосується законів і урядових постанов, статей. Слід залучати поточні матеріали, що опубліковані в журналах: "Фінанси України", "Право України", "Економіка та держава" "Фінансовий ринок України", "Економіка України" та інші, а також матеріали періодичної преси: "Урядовий кур'єр", "Вісник Національного банку України", "Галицькі контракти", "Діло", "Інвестиційна газета", "Бизнес", "Экономика и жизнь", "Бизнес, банки, биржи".

Додатки. У додатках подають матеріал, який є необхідним для повноти реферату і не може бути розміщений в основній частині через великий обсяг (додаткові ілюстрації або таблиці). Додаток є бажаною, але не обов'язковою частиною реферату.

2. ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Грошовий характер фінансових відносин та його проявлення на різних стадіях відтворення.
2. Фінансова система, характеристика та взаємозв'язок функціонування її частин.
3. Функції фінансів та їх проявлення на різних рівнях фінансової системи.
4. Фінансовий ринок та його роль в мобілізації та розподілу фінансових ресурсів.
5. Стан фінансового ринку України та перспективи його розвитку.
6. Податкова політика держави та її вплив на ефективність функціонування економічної системи.
7. Бюджетна політика держави та її вплив на ефективність функціонування економічної системи.
8. Зміст фінансової політики держави та її вплив на економіку, стан фінансів та соціальний розвиток.
9. Управління фінансами на різних рівнях економічної системи та його трансформація при переході від адміністративно-командної системи до ринкової економіки.
10. Зміст, значення та організація фінансового контролю за станом економіки і розвитком соціально-економічних процесів в суспільстві.
11. Формування, розподіл та використання грошових прибутків та накопичувань підприємств матеріального виробництва.
12. Формування, розподіл та використання фінансових ресурсів в невиробничій сфері.
13. Вплив організаційно-правових форм господарювання та галузевих особливостей на організацію фінансів.
14. Роль фінансів в формуванні, функціонуванні та поширенню відтворенні основних фондів в умовах ринкової економіки.
15. Фінансові аспекти формування та використання оборотних коштів.
16. Розвиток страхових відносин в умовах переходу до ринкової економіки.

17. Структура державних фінансів та взаємозв'язок фінансових відносин різних рівней державного управління економікою.
18. Джерела одержання державних прибутків та спрямування державних витрат при різних типах економічної системи.
19. Державний бюджет та методи управління його дефіцитом.
20. Державний кредит та управління державним боргом.
21. Використання фінансових важелів регулювання та стимулювання виробництва в умовах переходу до ринкової економіки.
22. Роль фінансів в розвитку міжнародних економічних відносинах.
23. Міжнародні фінансові організації та їх роль в стабілізації економічного стану окремих країн.
24. Вплив бюджетної та кредитно-грошової політики на платіжний баланс.
25. Міжнародний кредит та світова криза заборгованості.
26. Платіжний баланс, його структура та шляхи зменшення його дефіциту.
27. Державні цінні папери, їх роль в управлінні державним боргом.
28. Фактори, які впливають на зміну структури державних прибутків та державних витрат.
29. Фінансовий міханізм та його роль в забезпеченні ефективного функціонування економіки.
30. Фінанси громадських об'єднань та організацій: їх місце та роль у фінансовій системі держави.
31. Структура, функції та роль фінансових посередників, які діють на фінансовому ринку.
32. Валютні резерви держави, джерела їх формування та напрямки використання.
33. Фінансові системи стран з розвинутою ринковою економікою.
34. Система державних фінансів України та управління ними.
35. Роль державних фінансів в економічному розвитку країни.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕФЕРАТУ

Викладене розуміння реферату як цілісного авторського тексту визначає критерії його оцінювання: новизна змісту; обґрунтованість вибору джерел; ступінь розкриття сутності питання; дотримання вимог до оформлення.

Новизна змісту:

а) актуальність теми дослідження;

б) новизна й самостійність у постановці проблеми, формулювання нового аспекту відомої проблеми у встановленні нових зв'язків (міжпредметних, внутрішньопредметних, інтеграційних);

в) уміння працювати з дослідженнями, аналітичною літературою, систематизувати й структурувати матеріал;

г) наявність авторської позиції, самостійність оцінок і суджень;

д) стильова єдність тексту.

Ступінь розкриття сутності питання:

а) відповідність плану темі реферату;

б) відповідність змісту й плану реферату;

в) повнота й глибина знань з теми;

г) обґрунтованість способів і методів роботи з матеріалом;

е) уміння узагальнювати, робити висновки, зіставляти різні точки зору по одному питанню (проблемі).

Обґрунтованість вибору джерел:

а) оцінка використаної літератури: чи розглянуті найбільш відомі роботи з теми дослідження (у т.ч. журнальні публікації останніх років, останні статистичні дані, законодавчі акти й т.д.).

Дотримання вимог до оформлення:

а) правильність оформлення посилання на використану літературу, список літератури;

б) оцінка грамотності й культури викладу (у т.ч. орфографічної, пунктуаційної, стилістичної культури), володіння термінологією;

в) дотримання вимог до обсягу реферату.

5 (A) відмінно	виконані всі вимоги до написання й захисту реферату: позначені проблема й обгрунтована її актуальність, зроблений аналіз різних точок зору на проблему й логічно викладена власна позиція, сформульовані висновки, тема розкрита повністю, витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення, дані правильні відповіді на додаткові питання
4,5 (B) добре	виконані всі формальні вимоги до написання й захисту реферату: витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення. Проблема позначена, але не достатньо обгрунтована її актуальність, зроблений короткий аналіз різних точок зору на проблему й викладена власна позиція, сформульовані висновки, тема розкрита достатньо повно, дані правильні відповіді на додаткові питання
4 (C) добре	основні вимоги до реферату і його захисту виконані, але при цьому допущені деякі недоліки. Не обгрунтовано актуальність проблеми, висновки не чіткі. Наявні певні неточності у викладенні матеріалу. Вимоги щодо оформлення дотримано
3,5 (D) задовільно	основні вимоги до реферату і його захисту виконані, але при цьому допущені недоліки. Зокрема, є неточності у викладі матеріалу; відсутні логічна послідовність у судженнях; не витриманий обсяг реферату; є недоліки в оформленні; на додаткові питання при захисті дані неповні відповіді
3 (E) задовільно	є істотні відступи від вимог до реферування. Зокрема: тема розкрита лише частково; допущені фактичні помилки в змісті реферату або при відповіді на додаткові питання; під час захисту відсутній висновок
2 (X) незадовільно	тема реферату не розкрита, виявляється істотне нерозуміння проблеми

4. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Венгер В.В. Фінанси: навч. посібник/ В.В. Венгер.- К.- Центр учбової літератури, 2009.- 432с.
2. Глущенко В.В., Чехунов В.Н. Финансы.- Харьков: Издательство Университета внутренних дел, 2000. (<http://vuzlib.net/beta3/html/1/291/>)
3. Деркач Н.И., Гордеева Л.П. Бюджет и бюджетный процесс в Украине - Днепропетровск, Пороги. 1995 - 256 с.
4. Кириленко О.П. Фінанси (Теорія та вітчизняна практика): Навч. посібник. - Тернопіль: Економічна думка, 2000.
5. Опарін В.М. Фінанси (Загальна теорія): Навч. посібник. – 4-те вид., без змін. – К.: КНЕУ, 2007. – 240 с.
6. Романенко О.Р. Фінанси: Підручник – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 312с.
7. Фінанси: Навчальний посібник / О.П. Близнюк, Л.І. Лачкова, В.І. Оспічев та ін.; За ред. Оспічева. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2008 – 366с.
8. Финансы. Под ред. В.М. Родионовой.-М.: «Финансы и статистика», 1995.-430с.
9. Фінанси: Навч. посіб./ В.С. Загорський, О.Д. Вовчак, І.Г. Благун, І.Р. Чуй. – 2-ге вид., стер. – К.: Знання, 2008. – 247с.
10. Фінанси: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни. — 2-ге вид., перероб. і доп. / О. Р. Романенко, С. Я. Огородник, М. С. Зязюн, А. А. Славкова. — К.: КНЕУ, 2003. — 387с.
11. Фінанси: Підручник / За ред. С.І. Юрія, В.М. Федосова. – К.: Знання, 2008.– 611с.
12. Законодавство України [Електрон. ресурс]/ Спосіб доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
13. Офіційний сайт Державний комітет статистики України [Електрон. ресурс]/ Спосіб доступу: www.ukrstat.gov.ua/
14. Автореферати дисертацій: електронна наукова бібліотека НБУ [Електрон. ресурс]/ Спосіб доступу: URL: [http:// www.nbu.gov.ua](http://www.nbu.gov.ua)
15. Коментар до Конституції України.- К., 1996. - 376 с.
16. Фінансово-правовий словник / Укл.В.В.Безугла, О.Д.Василик, Л.К.Вороно-ва та ін.-К.: Київ, у-т, 1993.-136 с.
17. Линдерт П.Х. Экономика мирохозяйственных связей - М.: Прогресс, 1992.- 515 с.

18. Кучерявенко Н.П. Основы налогового права. - Харьков: Издательство Константа, 1996. - 320 с.
19. Пилипенко А.Я., Щербина В.С. Господарське право. - К.: Вентурі, 1996. - 288 с.
20. Суторміна В.М., Федосов В.М. Рязанова Н.С. Фінанси зарубіжних корпорацій: Навч. посібник/ Под ред.В.М.Федосова.- К. : Либідь, 1993.-247 с.

ДОДАТОК А
Титульний аркуш контрольної роботи

Міністерство освіти і науки України
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«НАЦІОНАЛЬНИЙ ГІРНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Інститут ЗДО
Кафедра економічного аналізу і фінансів

КОНТРОЛЬНА РОБОТА
з дисципліни “Фінанси
Варіант №

«ФОРМУВАННЯ, РОЗПОДІЛ І ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ
У НЕВИРОБНИЧІЙ СФЕРІ»

Виконавець _____ В.О. Дорожкін,
студент групи _____

Перевірив _____ І.Ю. Герасимова
Доцент, к.е.н.

Дніпропетровськ
20_

ДОДАТОК Б

Правила оформлення бібліографічного списку (перелік посилань)

Закони, укази, постанови і т.п.

1. Конституція України. – К.: Юрид. літ-ра, 1996. – 50 с.
2. Указ Президента України № 522/97 від 11.10.97 "Про надання Державній гірничій академії України статусу національної" // Урядовий кур'єр. – 1997. – № 109–110. – С. 7.
3. Закон України № 283/97-ВР "Про оподаткування прибутку підприємств" // Баланс. – 1998. – № 1. – С. 3 – 46.
4. Постанова Кабінету Міністрів України № 432 від 05.05.97 "Про затвердження Класифікації запасів і ресурсів корисних копалин державного фонду надр" // Урядовий кур'єр. – 1997. – № 109 – 110. – С. 9.
5. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2002 р. № 86-р "Про реорганізацію Національної гірничої академії у Національний гірничий університет" // Урядовий кур'єр. – 2002. – № 32 – 33. – С. 10.

Книги

6. Переходные процессы в системах электроснабжения: Учебник для вузов. 3-е изд., перераб. и доп. / Г.Г. Пивняк, В.М. Винославский, А.Я. Рибалко, Л.И. Несен / Под редакцией академика НАН Украины Г.Г. Пивняка. – М.: Энергоиздат, 2003.- 548 с.
7. Основи економічної теорії / С.В. Мочерний, С.А. Єрохін, Л.О. Канищенко та ін. – К.: Академія, 1997. – 463 с.
8. Салов В.О. Основи педагогіки вищої школи: Навчальний посібник. – Дніпропетровськ: Національний гірничий університет, 2002. – 204 с.
9. Бусигін Б.С., Коротенко Г.М., Коротенко Л.М. Прикладна інформатика: Підручник для студентів комп'ютерних спеціальностей. – Дніпропетровськ: Національний гірничий університет, 2004.- 559 с.

Статті в журналах або газетах:

10. Пивняк Г.Г., Салов В.О. Роль комісії Науково-методичної ради МОН у впровадженні кредитно-модульної системи організації навчального процесу // Освіта України. – 2005. – 15 лютого. – с. 10.
11. Пивняк Г.Г., Салов В.О. Визначення та реалізація механізмів підвищення якості вищої освіти // Науковий вісник Національної гірничої академії України. – 2005. – № 4. – С. 3 – 5.

Статті у наукових збірниках:

12. Pivniak G., Pilov P. Technology of development state standards of tertiary education in Ukraine // 27 Symposium "Ingenieurpadagogik '98". – Moskow, Russia, 1998. – P. 87–90 (MADI).

Дисертації

13. Кузьменко О.М. Геомеханічне обґрунтування технології підземних гірничих робіт у динамічних полях напружень породного масиву: Дис. д-ра техн. наук: 05.15.02, 05.02.11. – Захищена 10.05.96; Затверд. 17.09.96; – Дніпропетровськ, 1996. – 386 с.

Авторські свідоцтва

14. А.с. 1041941 СССР, МКИ G01-R19/00, ил. Способ измерения вихревого тока в ферромагнитном теле / В.А. Салов (СССР). – №3401114/18; Заявлено 26.02.82; Опубл. 15.05.83, Бюл. № 6.

Стандарти

15. ГОСТ 7.1-84. Библиографическое описание документа. Общие требования и правила составления. – Взамен ГОСТ 7.1- 76; Введ. 01.01.86. – М.: Изд-во стандартов, 1986. – 70 с.
16. ДСТУ 3008-95. Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення

Методичні матеріали

17. Рекомендації до акредитації спеціальностей / А.А. Жолоб, С.М. Куваєв, В.В. Панченко, В.Л. Петренко, В.О. Салов. – Дніпропетровськ: Національний гірничий університет, 2004.– 150 с.

Електронні документи в Internet

18. Национальная электронная библиотека [Електрон. ресурс] / Спосіб доступу: URL: [http. // www.nns.ru/sources/index/html](http://www.nns.ru/sources/index/html). – Загол. з екрана.
19. Автореферати дисертацій: електронна наукова бібліотека НБУВ (Електрон. ресурс)/ Спосіб доступу: URL: [http:// www.nbu.gov.ua / eb/](http://www.nbu.gov.ua/eb/). – Загол. з екрана.
20. Энциклопедия библиотечного дела. WEB-сайт [Электронн. ресурс] / Спосіб доступу: URL:<http://www.wwcsu.edu/library/odlis.html#A>.